

Alte Drucke

Concilia quatuor generalia

TOMVS PRI=||MVS QVATV=||OR CONCILIO||rum generalium. || Quadraginta
septem Conciliorum prouincialiu[m] au=||thenticorum. || Decretorum
sexaginta nouem Pontificum. Ab aposto=||lis & eoru[m]de[m] ...

Isidorus <Hispalensis>

Parisiis, 1524

ITEM EPISTOLA SANCTI CLEMENTIS PAPE DE COMMVNI VITA RELIQVIS SVIS
DISCIPVLIS SCRIPTA HIEROSOLIMISQVE DIRECTA.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150505

Confugite ergo ad aquas istas, sole sunt enim que possunt vim futuri ignis extinguere. Ad quas qui moratur accedere, constat in eo ahuc infidelitatis idolū permanere, & ab ipso phiberi ad aquas properare que salutem cōferunt. Siue enim iustus siue iniustus baptissim⁹ per omnia necessari⁹ est iusto quideū adimpleatur i eo pfectio & regeneretur deo iniusto vero vt peccatorū que gessit, remissio cōcedatur. Oibus ergo festinandū est siue mora renasci deo, & demū consignari ab epo id est septiformē gratiā spiritus sancti percipere, quia incertus est vnus cuiusq; exit⁹ vite. Cum autem regeneratus fuerit per aquā, & postmodū septiformi spūs gratia ab epo, vt memoratū est cōfirmatus, quia aliter perfect⁹ esse xpianus nequaquā poterit nec sede habere inter perfectos si nō necessitate, sed in curia aut volūtate remaserit, vt a beato Petro accepimus & ceteri sancti apostoli p̄cipiente domio docuerunt & demū ex operib⁹ bonis ostendat in se similitudinē eius qui eū genuit patris. Post hec vero agnoscat dñm honorare, honor autē eius est, vt ita uiuat sicut ipse vult, vult enim vnūquēq; ita uiuere, vt homicidiū, & adulterium nesciat odium & auariciā fugiat, iram superbiā iactantiā respuat, & excretur. Inuidiā quēq; & cetera his similia penitus ad se ducat aliena. Est sane ppria quedam nostre religionis obseruatiā, que nō tam imponitur hominib⁹ quā pprie ab vnoquoq; dñm colente causa puritatis expetitur, de castimōie dico cautela cui⁹ species multe sūt. Sed vt primo obseruet vnus quisq; ne menstruata mulieri misceatur, hoc enim execrabile ducit lex dñi. Quod si lex de his non admonuisset nos vt catuli libenter volueremur in stercore, debemus aliquid amplius habere animilibus, vt pote rationabiles homines & celestiu⁹ sensuum capaces, quib⁹ summi studii esse debet ab omni inquinamēto cordis cōscientiā custodire. Bonum est autē & puritati cōueniēs etiā corpus aqua diluere. Bonū vero dico nō quasi principale illud in quo mēs purificatur, sed qđ sequela sit illi⁹ boni hoc in quo caro diluitur, sic enim & magister noster quosdā phariseorū, & scribarū qui videbātur esse ceteris meliores, & a vulgo separati increpabat dicēs eos hypocritas quia ea solūmodo que hominib⁹ videbātur purificabant, corda vero que solus deus aspicit inquinata relinquebāt & sordida. Ad quosdā ergo ex ipsis nō ad omnes dicebat, ve vobis scribe & pharisei hypocrite quia mūdatis calicis & parapsidis qđ de foris est, intus autē plena sunt sordibus. Pharisee cece mūda prius qđ intus est, & qđ de foris est erit mūdū. Vere enim si mens mundetur luce sciētie cū ipsa fuerit munda ac splēdida tūc etiā eius qui de foris est hominis ipsa necessario curam gerit & carnis sue, et ipsa purificetur vbi autē ista que de foris est purificatio carnis negligitur certū est neq; ne puritate metis, ac mundiciā cordis curā gerit. ita ergo sit vt is qui intrinsecus mūd⁹ est mundetur sine dubio & extrinsec⁹. non semper autē is qui mundatur extrinsecus etiā intrinsecus mūd⁹ est, videlicet cum agit hec vt hominib⁹ placeat, sed & illa spēs castimonie obseruāda est, vt ne passim & libidinis solius causa feminis coeat quis, sed posteritatis reparāde grā. que obseruatiā cū etiā i nō nullis pecudib⁹ iueniatur pudoris est si nō ab hominibus rationabilibus & deum colentibus obseruetur. Ergo omnes peccauerunt, & egent auxiliō dei ppter quod charissimi sectamini semp charitatē & emulamini meliora & spiritualia & adiuuate vos inuicē, vt dño semper in omnibus placere valeatis. Amen.

ITEM EPISTOLA SANCTI CLEMENTIS PAPE DE COMMUNI VITA RELIQUI SVIS DISCIPVLIS SCRIPTA HIERSOLIMIS QVE DIRECTA.

CLECTISSIMIS FRATRIBVS ET CONDISCIPVLIS HIERSOLYMIS cum charissimo fratre iacobo coepo habitantib⁹. Clemēs ep̄s cōmunis vita fratres omnibus necessaria est, & maxime his qui deo irreprehensibiliter militare cupiūt, & vitā apostolorū eorūq; discipulorū imitari volunt. Cōmunis enim vsus omniū que sunt in hoc mundo omnibus esse hominibus debuit, sed per iniquitatē alius hoc suū eē dixit, & alius istud, & sic inter mortales facta diuisio est. Deniq; grecorū quidē sapiētissimus hec ita sciēs esse ait, cōmunia debere esse amicorū omnia. In omnibus autē sunt sine dubio & coniuges. Et sicut nō potest inquit diuidi aer neq; splendor solis ita nec reliqua que cōmuniter in hoc mūdo omnib⁹ data sunt ad habendum diuidi debere, sed habenda esse cōmunia. Vnde & dñs per prophetam loquitur dicens. Ecce quā bonum & quā iocundum, habitare fratres in vnum, & reliqua. Istius enim cōsuetudinis more retento, etiā apostoli eorūq; discipuli (vt predictū est) vna nobiscū & vobiscum cō-

munē vitā duxere, unde (vt bene nostis) erat multitudinis eorum corvū & anima vna, nec quisquā eorum aut nostrum de his que possidebat aliquid suum esse dicebat, sed omnia illis & nobis erant cōmunia nec quisq̄ egens erat inter nos. Omnes autem qui domos vel agros possidebant vēdebāt eos, & precia eorum & reliquas res quas habebāt afferebant ponentes ante pedes apostolorum, sicut nobiscum quidā vestrum cognouerunt & viderunt & diuidebatur singulis pro vt cuiq̄ opus erat. Ananias autem vir austerus, & saphira vxor eius, qui mentiti sunt apostolis de precio agrorū suorum quos vendiderāt nobis presentibus in conspectu omnīū astatiū, a cōspectu apostolorū ppter peccatū eorum, & mēdaciū quod fecerunt, mortui delati sunt ambo. Cetera que de talibus cognouimus & vidimus nec recordatione, nec demonstratione digna sunt. Quapropter hec vobis cauēda mandamus, & doctrinis & exemplis apostolorū obedire precipimus, quia hi qui mandata eorum postponunt non solum rei sed extorres fiunt. Que non solū nobis cauēda sed omnibus predicanda sunt. **A** Relatum est etiā nobis quod quidam in vestris partibus commorātes aduersantur sanis doctrinis, & pro vt eis videtur non secundū traditionē patris, sed iuxta sensum suum docere videntur. Multas enim quidā vt audiuius nostrarū partium secundū ingenium hominum ex his que legunt veri similitudines capiunt, & ideo diligenter obseruandū est vt & lex dei cū legitur non secundum propriam ingenii intelligentiam legatur vel doceatur. sunt enim multa verba in scripturis diuinis que possunt trahi ad eum sensum que sibi vnusquisq̄ sponte presumpsit, sed fieri non oportet, non enim sensum quē extrinsecus attuleritis alienū & extraneum debetis querere, aut quomodo ipsum ex scripturarum auctoritate confirmare, sed ex ipsis scripturis sensum capere veritatis. Et ideo oportet ab eo intelligentiam discere scripturarum qui eā a maioribus secundū veritatem sibi traditā seruat, vt & ipse possit ea que recte suscepit competenter asserere. Cum enim ex diuinis scripturis integrā quis & firmā regulā veritatis suscepit, absurdum non erit si aliquid etiā ex eruditōe ac liberalibus cōmune studiis que forte in pueritia attigit ad assertiōnē veri dogmatis cōferat, ita tantū vt vbi vera didicit, falsa & simulata dedinet. Incertū est enim etiā iuuenibus vite tēpus, senibus autem iam nec incertū est: nō enim dubitatur quod quātūcūq̄ est quod putatur super esse breue sit. Et ideo tam iuuenes quā senes oportet de conuersiōe & penitentiā valde esse sollicitos, & satis agere vt de reliquo ornent animā suam ornamentis dignissimis, id est dogmatib⁹ veritatis decore pudicitie, splendore iusticie, cādore pietatis aliisq̄ omnibus, quibus cōptam decet esse rationabilem mentem. Vnde consiliū dantes vestram pudicā prudentiā hortamur, vt ab apostolicis regulis non recedatis, sed cōmunē vitam ducentes & scripturas sanctas recte intelligētes que domino voluistis adimplere satagatis, & cum oratione assidua dei gratiam obtinere merueritis. Tunc sine suspitione mali interitus, vota possint celebrari festiua. Deus autem pacis sit cum omnibus vobis Amen.

INCIPIVNT DECRETA

ANACLETI PAPE DE OPPRESSIONE EPISCOPORVM, ET DE ACCVSATIONE EPISCOPORVM, ET DE ORDINATIONE ARCHIEPISCOPORVM ET DE PRIMATIBVS ET DE PATRIARCHIS EORVMQVE MINISTERIIS.

B

ANACLETVS SERVVS CHRISTI IHESV IN SEDE apostolica domino seruiens, episcopis omnib⁹ & ceteris cūctis fidelibus qui cōequalē nobiscū fortiti sunt fidē, gratia vobis & pax, atq̄ consolatio multiplicetur a domino in secula. Benedictus deus & pater domini nostri iesu xpī, qui secundū magnā miam suam regenerauit nos in spē viuā per resurrectionē iesu christi ex mortuis in hereditatē incorruptibilē & incontaminatā & immarcescibilē conseruatam in celis in vobis, qui in virtute dei custodimini per fidem in salutē paratā reuelari in tēpore nouissimo, in quo exultabitis modicū nunc si oportet contristari in variis tribulationibus, vt probatio vestre fidei multo preciosior sit auro quod per ignē pbatur, si tantū tribulationibus experti probati inueniamini. Patientes estote dilectissimi quia patientia probationē operatur, pbatio vero spem, spes autē non cōfundit. Ecce agricola expectat preciosum fructū terre, patienter ferens donec accipiat tēporaneū & serotinū. Si agricole hec patienter ferunt pro tēporalibus fructibus, quāto magis vos p eternis